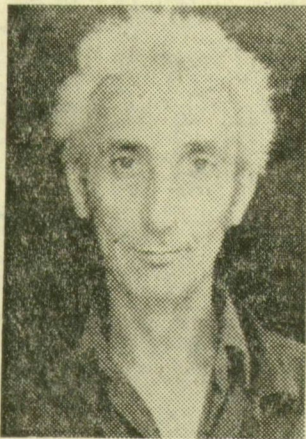

Újat, újabbat

„Ötletemberek” a textilművekben

Ha régi gép átalakításával, vagy új eszköz beállításával könnyebbé, gyorsabbá válik a munka, örülnek a dolgozók. Ha újítás nyomán növelhető a termelékenység, javítható a minőség, vagy éppen sikerül addig nehezen beszerezhető alkatrészt pótolni, a vezetők is megszabadulnak egy-két gondjuktól. Az újítók munkája tehát a dolgozók minden rétege számára elengedhetetlen. A Szegedi Textilművek az olyan üzemek közé tartozik, amelyekben a megszokottnál is nagyobb a kísérletezők megbecsülése, kedvezőbb az új megoldások fogadtatása. A gyárban tevékenykedő százhusz újító közül ezúttal a talán két legkisebbel beszélgettem.

Kovács Sándor

Kovács Károly

Kovács Sándor, a javítóműhely vezetője, így újításainak egyszerszintű kivitelezője is. Eddig 58 javaslatát fogadták el, s hasznosították a termelőmunkában.

— Kérem, beszéljen a legérdekesebbekről!

— Korábban nem tudtunk előállítani műanyag alkatrészeket. Ha kellett, másutt vásároltuk meg, de amíg ideért, hosszú idő telt el. Néhány éve — Csányi Ferenc szerkesztési csoportvezetővel közösen — kislejeztett esztergapatot alakítottam át fröccsöntővé. Azóta egy gondnal kevesebb. Mostanában legjelentősebb ötletem szintén Csányi Ferencel valósítottam meg. Tavalyelőtt, a cseh-szlovák BD-fonógépek munkába állítása előtt kiderült, hogy a gyártók csak egy sorozatot adtak a műanyag fonalhüvelyekből. A további hüvelyek gyártását a kalocsai műanyagfeldolgozó szövetkezet késői határidőre vállalta volna, így aztán megpróbálkoztunk. Mire megérkeztek a gépek, megfelelő készletünk volt. Összesen 200 ezer darabot készítettünk, továbbá évi húsz-ezer darab a terv a természet fogás pótlására. Sőt, most már a kőbányai fonodának is küldünk belőle. A gazdasági számítások alkalmával kiderült, hogy a hüvelyek darabja két forinttal kevesebbe kerül annál, amit a gyártóktól kaptunk.

— A vállalati újítási feladattervben jelölt fontos teendők közül szokott-e választani magának?

— Igen. Tavaly és idén is kérték a vezetők a feladattervben, hogy találjunk módot az összegyűrdött ládapántok egyengetésére. Hengersoros készüléket állítottam össze erre a célra, amellyel május óta fél nap alatt meggyőzik a dolgozók az egész napi kalapálást.

— A javítóműhelyben nyilván sok ötlet ölt testet. Hogyan rangsorolják a feladatokat?

— Természetesen nem mindig a beérkezés sorrendjében fogunk hozzá az újítások kivitelezéséhez. Mérlegelve a fontosságot, a főmérnök határozza meg, mely munkát mikor végezzük el.

— Hogyan fogadják mások ötleteit a javítóműhely dolgozói?

— Mint minden jó szakmunkás, ők is szeretik a változatos munkát. Aztán meg kivitelezés közben nekik is vannak jó ötleteik, amelyek hasznosíthatók.

Kovács Károly csupán névrokona társának, ő az elektronikus fejlesztési csoport vezetője. Újító munkájának kezdete 1965-re tehető. Azóta harminc javaslat nyerte el a bírálók tetszését.

— Van-e újítói alapelve?

— Van. Méghozzá az, hogy megbízható, hosszú időre jó készülékeket kell szer-

keszteni. Általában az az újítás halála, ha a kivitelezés során megbízhatatlanná sikeredik. Így került sok eszköz az újítókertbe (hulladéknak).

— Most milyen látványt nyújt az újítókert?

— Üres.

— Kell-e valakivel együttműködni az ötletek megvalósítása során?

— Egyrészt Kovács Sándorral, mint kivitelezővel, másrészt az Edison-bri-

gáddal, amelynek tagjai a munka elektronikus részét végzik. Nekem a mechanikai feladatok jutnak.

— Melyek voltak a legjelentősebbek?

— A szövőgépek lánchengerére egyszerre több előhengerről csavarnak fonalat a fölvetőüzemben. Ha valamelyik előhengeren hosszabb az anyag, mint a többin, nyilvánvaló, hogy a fölvető kárbavész. Évente 50—100 ezer forintos kár keletkezett így. Ezért digitális fonalhosszmérőt készíttettem, amellyel elérhető, hogy pontos méretű lánchengerek készüljenek.

— Egyik újítást országos pályázatra küldte be; ezt nemrég szolgálati szabadalomként jelentette be a vállalat a Találmányi Hivatalnak.

— Valóban. A már szóba került BD-fonógépek gyártói nem gondoskodtak a teljesítmény méréséről, így aztán teljesítményberendezésről sem lehetett szó. Megoldásom: elektronikus kisszámítógép, amelyet ma már sorozatban gyártanak más üzemek számára is. Alkalmazásával nálunk bevezették a teljesítményberendezést a BD-fonodában is. Jelentőségét abban is látom, hogy most már a kevésbé igyekvő dolgozóknak is többet kell tenniük, a jobb pedig nyilván igyekeznek megtartani vezető helyüket. Versenyre keltek a művezetők is.

Természetesen mindkét újítónak még számos hasznos ötletet állították a termelés szolgálatába. Újabbak is várhatók még, olyanok, amelyek az üzemben látottak alapján születnek, s olyanok, amelyekre a vezetők irányítják a figyelmet.

Sziák József

Planetárium-avatás

Szardán a Népligetben ünnepélyes keretek között avatták fel a TIT nagy planetáriumát. Az ünnepségen megjelent Aczél György, a Minisztertanács elnökhelyettese, Pozsgay Imre kulturális miniszter, Katona Imre, a budapesti pártbizottság első titkára, Gosztonyi János, oktatási államtitkár, ott volt Gerhard Reinert, a Német Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete is.

A gyermekintézmények díjának megállapításáról

A gyakorlatban esetenként vitát okoz, hogy az 1976. évben megjelent rendelkezések alapján hogyan változott a gyermekintézményekben fizetendő térítési díjak megállapításának időpontja, és az ehhez szükséges keresetigazolások rendszere. Ezzel kapcsolatban a Munkaügyi Minisztérium a következőket közli:

A szülők jövedelemigazolásának évi egyszeri bekérést, és ennek alapján a gyermekintézményekben fizetendő térítési díjak évi egyszeri megállapítását az adminisztratív munka egyszerűsítése érdekében 1977-től kezdődően rendelték el. Ezek szerint a szülők évente egyszer — szeptember 1-ig — kötelesek igazolást adni, mégpedig február 1—július 31. közötti munkabérükről, illetve jövedelmükről. Az igazolások alapján a gyermekintézményekben a térítési díjakat évenként egy alkalommal, szeptembertől szeptemberig terjedő időre állapítják meg. (MTI)

Ha jó a bor...

Azt mondják: jó bornak nem kell cégér. S ha ez a szólásmondás szó szerint manapság már nem is egészen igaz (hiszen a jó bornak is kell cégér — reklám, piac, csomagolástechnika) —, a népi bölcsesség igazsága mégis a régi: megfelelő minőség esetén nincs, nem lehet baj a kereslettel.

A magyar külkereskedelem elmúlt félvérvől megállapítható: a szocialista országokkal exportunk és importunk egyaránt 22—23 százalékkal nőtt, tőkés viszonylatban az export 17, az import 31 százalékkal emelkedett. Ugyanakkor sok korábban sikeres gyártmányunk iránt csökkent az érdeklődés. Így például kevesebb mezőgazdasági gépet, autóbust, tehergépkocsit, távbeszélőközpontot, szerszámgepet sikerült eladni. Bizonyos területeken a hatékony exportot akadályozta az árualap hiánya éppúgy, mint a szállítási pontatlanság, az áruk gyenge csomagoláskultúrája, s végül a legfontosabb, amiben koncentráltan fellelhető az összes lehetséges kifogás: áruink jelentős részének nem megfelelő minősége. Dr. Biró József külkereskedelmi miniszter a közelmúltban tartott sajtótájékoztatóján hangsúlyozta: annak ellenére, hogy exportunk az első félvévben jelentősen nőtt, az eredményekkel korántsem lehetünk elégedettek. A százalékszámok ugyanis csak a tavalai, viszonylag alacsony szinthez mérten magasak, s éves exportterveink időarányos részét az év első hat hónapjában nem egészen sikerült teljesíteni. S a legfőbb ok: a kivitt áruk nem feleltek meg a rendelők igényeinek.

Vajon mire volna szükség ahhoz, hogy a helyzet megváltozzék? A válasz látszólag rendkívül egyszerű: pontosabb, jobb munkára. Ahhoz azonban, hogy a nem megfelelő minőség okaihoz közelebb jussunk, mélyebbre kell ásunk. Milyen tényezők vezethettek a kedvezőtlen állapotokhoz?

Mondják, hogy egy ország iparának fejlettségét jellemzi, el tudja-e adni termékeit. Erőnk lehet ahhoz, hogy szembenézzünk a kérdéssel, hiszen sok olyan szervezett, áruival nevet szerzett üzemünk van, amelynek termékeit minden piacon állják a versenyt. A versennyel pedig az is együtt jár, hogy ismerik és alkalmazkodni tudnak a vevők, a piac igényeihez. Csak jól szervezett üzemből képesek egyenletesen jó minőségű árut adni. Egyenletesen — mert a vevőt, a megrendelőt csak elveszíteni könnyű, megszerzeni, és különösen megtartani nem.

Kérdezzék meg a munkást — mint ahogy sok munkahelyen igényt is tartanak a véleményére —, tudja-e, miért kerül ki gyenge minőségű áru munkahelyéről? Tudja hát, s pontosan elsorolja a hibákat. A gyártás közben meglévő buktatókat. De tudja ezt a főmérnök is, és azt ne higgyük, hogy a fiatal és jól képzett, igényes szakemberekből nem tudja, hol és mit kellene javítani. Ugyanúgy nem ismeretlen számukra, hogy nemcsak emberekben múlik a végeredmény, a minőségi termék. Próbáljanak jól dolgozni, ha akadozik az anyagellátás, ha az anyagminőséghez kell újból és újból igazítani a technológiát, ha a korszerű gépek mellett csattognak még a gépmatuzsálemek, vagy a munkások okkal lesik, miért több másutt a fizetés. Nincs az az üzem, amelyikben egyik sem gond. De kinek jut mégis eszébe, hogy csukjuk be kapuikat, mindent legalábbis lehetetlen, még ha időről időre rá is kényszerül az állami, vagy a tanácsi ipar vezetése. Igaz, olyan üzemeket kell „leírni”, ahol a hatékonyság — mélyen a fagypontra alól — már nem javítható.

Mielőtt azt mondanák, hogy túlságosan is sötét a szemüveg, tegyük hozzá, hogy évek óta céltudatosan arról szólnak gazdaságpolitikai határozataink, miképp lehetne gazdasági életünket javítani. S ahol a határozatok nyomán nemcsak a cselekvési programok készültek el, de életre is keltek, tettékké váltak a sürgős teendők pontokba szedett listái, ma már mérhető az eredmény is. Ha a magyar külkereskedelem neuralgikus pontjait vesszük sorra, kitapintható, hogy ugyanaz faj az iparnak is. A külkereskedelem kudarcai: visszajelzések. Sorolta is a tárca minisztere, mely iparágak, mely gyárainak termékeit és milyen minőségi kifogásokkal „dobták vissza” a partnerek. A lényeg, hogy a megdöbbenés csak egy pillanatra tartson, s hogy utána — és nem csak percekig — a tett következzen. A hiba felismerése gyakran hosszabb folyamat, mint kijavítása.

Azt mondják: a jó bornak nem kell cégér. De hogy jó-e az a bor, ne akkor kezdjük izlelgetni, amikor víznek minősíti az, akit megkínáltunk vele.

Domonkos László

Új ízesítéssel készülnek a felvágottak

Kóstoló, bemutató, vélemények

Nemcsak a Húsiipari Tröszt volt azon a véleményen, hogy a felvágottakat szinte alig lehet megkülönböztetni egymástól. Mi, vásárlók is többször szóvá tettük, hogy nem az ízük vonta meg közöttük az éles határt, hanem a nevük és az áruk. Az uniformizált ízt volt hivatott kiküszöbölni a Szegedi Szalámi- és Húskombinát is minden általa készített felvágottnál. Hogy feladatukat jól teljesítsék, a népfrent aktivistáit kérték fel, segítsenek eldönteni: milyen ízesítés lenne a legjobb egy-egy termékénél. A végeredményről tegnap, szardán délelőtt Szegeden adtak számot a kereskedelmi vállalatok vezetőinek, képviselőinek. Kóstoló és bemutató, valamint a vélemények megegyezési összegzése — erre szolgáltak a kiosztott tesztlapok.

A szaládét például erőspaprikával, gyömbérral ízesítették. Az „esőköpenybe” csavart virsli is ezeket a fűszereket kapta masszájába. A sonkás felvágottat jobban megborították, mint eddig. A kenőmájas is több borsot kapott, míg a tudóshurkába szegfűborsból többet keverték az eddig megszokottnál, no meg egy kis majorannát is hozzátettek. A soproni felvágottat — hogy végre megkülönböztethessük az olaszótól — korianderrel ízesítették. Az olasz felvágottba meg erőspaprikából is raktak. A csabai felvágott ízét, zamátát az édes, az erőspaprika, a

szegfűbors keveréke hivatott megadni. A disznósajt a boróka boggyótól és a pirospaprikától lett fűszeresebb.

A fűszerek arra hivatottak, hogy a húsiipari termékeket élesen megkülönböztethetővé tegyék egymástól. Érezhetővé váljon, hogy nem „egykaptafára készültek”, nemcsak a nevük, s az áruk más és más. A célt lényegében sikerült elérniük. Az már más kérdés, hogy kinek-kinek ízlésével miként találkozik a több fűszer alkalmazása. Lehet, hogy a sonkás felvágottból holnap kevesebb is elég lesz az asztalra, mert sokalljuk majd benne a borsot. A szomszéd meg többet vesz belőle, mint eddig bármikor. Ez is ízlés dolga!

Az új ízesítéssel boltokba kerülő felvágottak, az úgynevezett vörösaruk majd szeptember elsejétől vizsgáznak a vásárlók előtt. Akkor állítják ki róluk a végleges bizonyítványt. De ma még a törekvést, a kezdeményezést értékelhetjük. Nem rossz dolog, hogy végre erőnkben, energiánkban erre is futotta. Az erőfeszítés értékéből az sem von le semmit, hogy a Húsiipari Tröszt kezdeményezése, rendelete kellett hozzá! Az iz mellett még azt is értékeljük, hogy a vágás felületén milyen a megjelenési formája a felvágottnak, a kenőmájasnak. Nemcsak otthon vesszük szemügyre — a tesztlapon is az értékelés egyik pontja volt.

Tizenegy termék kapott új

ízesítést. Ennyi vizsgázik majd szeptember elsejétől a vevők asztalára kerülve. Bizunk abban, hogy a többség ízlését sikerült etaltálnia a bíráló bizottságnak!

V. E.

Csaknem húszezer lakás épült

A munkaverseny eredményei

Az Építésiügyi és Városfejlesztési Minisztériumnak az év első hét hónapjáról készített gyorsjelentése szerint a tervezettnél is lendületesebben, a múlt év azonos időszakához viszonyítva 3,4 százalékkal bővült a kivitelező építőipar termelése. A jubileumi versenyben a gépek kihasználásának, a munka körültekintőbb megszervezésének újabb tartalmait tárták fel az építkezések szocialista brigádjai, kollektívái. Több helyen a folyamatos munkarend megszervezésével hasznosították erőiket a korábban hatékonyabban. A versenyfelajánlások teljesítéséért kifejtett erőfeszítéseik eredménye, hogy a munka termelékenysége 9,3 százalékkal, azaz még dinamikusabban emelkedett, mint a termelés. Azon túl tehát, hogy a termelés bővítését teljesen a munka-termelékenység növelésével alapozták meg, sikerült pótolni azt

a kiesést is, amit az építőipari munkások számának több mint egy százalékos csökkenése, vagyis mintegy kétezzer dolgozó kiválása okozott.

A kivitelező építőipar kapacitásának legnagyobb volumenét kitevő ÉVM vállalatok növelték a legdinamikusabban a termelést és a termelékenységet is, mégpedig 11,7, illetve 12,1 százalékkal. A tanácsi építőipari vállalatok 9, az építőipari szövetkezetek 5,7 százalékkal bővítették termelésüket. Az ágazat dolgozói hét hónap alatt összesen 19 118 új lakást adtak át. 1500-zal többet, mint múlt év azonos időszakában. A jubileumi versenyben elsősorban az ÉVM vállalatok dolgozói, brigádjai jeleskedtek, akik 16 761 lakást építettek fel, kást építettek az országban, 1651-el többet az egy évvel ezelőttnél. Ezzel együtt éves lakásátadási feladatuk 46 adások feltételeit. (MTI)

százalékát teljesítették, javították tehát a lakásátadások ütemességét is. Az építőipari szövetkezetek, a tanácsi vállalatok és a termelőszövetkezeti közös vállalkozások építkezéseinek dolgozói azonban az éves átadási feladatoknak alig 30 százalékat valósították meg, s így az év hátralévő hónapjaiban növelni kell erőfeszítéseiket, hogy maradéktalanul teljesítsék az előírásokat, s ne torlódjanak a munkák az év utolsó hónapjaiba.

A kivitelező építőiparnak az év utolsó öt hónapjában meg 29 082 otthon építését kell befejeznie, s ebből az ÉVM vállalatoknak 19 700-at, az építőipari szövetkezeteknek pedig 5200-at kell átadni. Az ágazat dolgozói jelenleg majdnem 57 000 lakást építenek az országban, s ezzel egyúttal megteremtik a jövő évi ütemesebb lakásátadási feladatuk 46 adások feltételeit. (MTI)